

siromak začne zdaj? Kakor megla brez vetra se je klatil po ulicah. Večkrat nij imel niti skorjice kruha, da bi si bil glad utolažil. — Ponujal se je trgovcem za pisarja, ali nihče nij maral zanj, ker je vsak znal, da ne zna nič. Naposled nevarno zbolil. Odnegli so ga v bolnico, kjer je večkrat zdihoval: „oh, zakaj se nijsem učil v mladosti?! Zakaj nijsem poslušal dobrih naukov svojega očeta in učiteljev!? Zdaj vidim, da človek nikoli ne sme zaupati novcem in premoženju. Novci se izgubé, premoženje propade, a samo tega, kar znamo, nam nihče ne more vzeti.“

Bilo je v jeseni istega leta, da spravi sušica nesrečnega Ivana v rani grob.

Tudi Tomažu je vojska dosti nesreče naredila. Tudi njemu so sovražniki pobrali novce in blago, a vzeti mu nijso mogli njegovega — znanja.

Ponudil se je svojemu prejšnjemu gospodarju v službo, ki ga je takoj sprejel z največjim veseljem. Zdaj se mu je zopet dobro godilo, kakor da bi vojske niti ne bilo.

Po gospodarjevej smrti je dobil Tomaž lep delež njegovega imetka. Bil je zdaj skoraj najpremožnejši človek v njegovem kraju.

A zdaj mi povejte otroci, bi li bil Tomaž kedaj tako srečen v svojem življenji, ako bi se ne bil užé v zgodnej mladosti pridno učil, in bi ne bil ubogal svojih učiteljev, ki so ga le k dobremu napeljevali?

Ako hočeš srečen biti,

Zgodaj moraš se učiti.

T.

Bodi priljuden in lepoveden.

Mirko je bil jedva šest let star, a zelo ljubeznjiv in dober deček. Kamor koli je prišel, povsod so ga radi imeli, in ko je odhajal, prosili so ga povsod, da naj kmalu zopet pride.

Kaj ne, to je lepo za mladega otroka? Ali kako to, da so ljudje Mirčka tako radi imeli?

Da, to je bilo čisto naravno. Imeli so ga radi zato, ker je bil tako priljuden in ponižen. Če je kam prišel, vselej je rahlo potrkal na vrata, kakor se spodobi. Kadar je vrata odprl, imel je že svoj klobuček v roki, in v hišo stopivši pozdravil je prijazno, rekoč: „dobro jutro!“ ali „dober dan!“

V sobo stopivši, ostal je pri vratih, dokler se mu nij reklo, da naj bliže pristopi. Kadar ga je kdo vprašal: „kako si Mirko?“ odgovoril je vselej prijazno: „hvala, anti vidite, da mi je dobro!“ Če ga je kdo vprašal po zdravju njegovih staršev, odgovoril je: „hvala, moji starši so zdravi!“ Na vprašanje, če želi kako hruško ali jabolko, rekel je: „prosim, ako ste tako dobri?“ Če mu je kdo pokazal kako podobo, igračo ali kaj tacega, rekel je: „dovolite, da tudi jaz to stvar v roko vzamem!“ Za vse, kar se mu je dalo, zahvalil se je prav prijazno. Kadar so drugi otroci svoje igrače prinesli, da bi se skupaj igrali, nikoli se nij česa dotaknil, predno nij vprašal, je-li sme tudi on to ali óno stvar v roke prijeti. Zaradi njegovega lepega vedénja so se vsi otroci ž njim radi igrali.

Necega dne mu oče dadó pismo, da je odnese grajskemu gospodu. Da-si je bil Mirko danes prvič pri grajskem gospodu, dopadel se je vsem tako, da ga prosijo, naj ostane še nekoliko časa v gradu.

Grajski gospod je imel v sobi lepega skorca, ki je znal nekatere besede prav lepo in razločno izgovarjati.

„Ker si tako priljuden in ljubeznjiv deček,“ reče gospod, „zatoraj ti hočem nekaj pokazati, kar te bode gotovo razveselilo.“

„Prosim, ako ste tako prijazni!“ odgovori Mirko, ter gre z gospodom v stransko sobo, v katerej je bil lepi ptič skorec. Gospod je začel skorca izpraševati in skorec je na vse lepo in razločno odgovarjal. Oj, to je bilo veselje za Mirčka! Tako lepega in učenega ptiča nij še nikoli videl. Od veselja je ploskal z rokama in nij se mogel dosti načuditi umetelnosti krotkega skorca.

A kmalu je bilo Mirčkovo veselje pri kraju. Spomnil se je namreč, da mu je treba iti domov, ker so mu oče rekli, da naj dolgo ne izostane. „Lepo se vam zahvalim, da ste mi skorca pokazali,“ reče grajskemu gospodu ter se poslovil.

„Nu, pa kmalu zopet pridi,“ reče mu prijazni graščak roko mu podavši. „Ako mi dovolite, pridem takoj jutri; prosil bodem tudi starše, da mi privolijo,“ reče Mirko graščaku roko mu poljubivši.

„Veselilo me bode, dragi Mirko! Le pridi!“

Mirko pride takoj drugi dan zopet v graščino, da bi videl lepega skorca, ki se mu je tako zelo dopadel. Da-si Mirko niti besedice nij zinil o tem, vendar je grajski gospod kmalu spoznal, da si deček ničesar bolj ne želi imeti, nego njegovega skorca.

Ker je bil grajski gospod velik prijatelj Mirkovega očeta, povedó Mirkov oče necega dne svojemu prijatelju, da si Mirko nobene stvari tako ne želi, kakor lepega skorca.

In glej! Na svoj god dobi Mirko lepega skorca v zalej kletki od grajskega gospoda za vezilo. Večjega veselja bi mu gospod pač ne bil mogel narediti.

Ako bi Mirko ne bil tako priljuden in lepoveden deček, gotovo bi mu grajski gospod skorca še pokazal ne bil, toliko manj, da bi mu ga bil daroval.

Poslovenil Tone Brezovnik.

Sirota.

Déte mило
Pokleknilo
Žalostno je na zakôp;
Solze lile
In močile
Bridke so zeleni grob.

„Ljuba mati!
Očca zlati!
Čujta, kličem vas glasno.
Na vsem svéti,
Sam živéti,
Oh, kakó je to strašno!“

Déte málo
Vzdihoválo,
Lílo je zastónj solzé:
Kar je v jámi,
To ne vzdrámi
Spet do sódnjega se dné.

Lovro Praprotnik.